

012897

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

DO DZIEŁU
ANONIMOWE

TAJNE

Egz. Nr 77

ZESZYT TAKTYCZNY
6(32)

1-45 str

3201
tabela + 2 szkice

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO
WARSZAWA
1968

36876

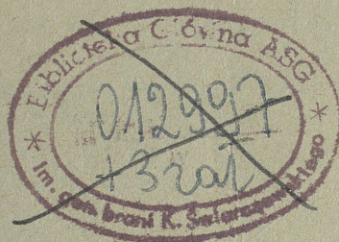

WARSZAWA
Czerwiec 1968

012897

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

~~DO DZIEŁU
KATEDRY~~

~~TAJNE~~

Egz. Nr 77

ZESZYT TAKTYCZNY
6(32)

1-45 str

3201
tabela + 2 szkice

~~AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
KATEDRA
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO~~

~~36876~~

WARSZAWA

Czerwiec 1968

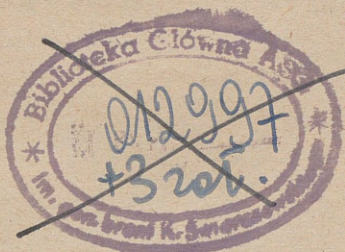
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

~~SECRET~~

~~TAJNE~~

Egz.nr...

77

Prot.
Smell. 12657

ZESZYT TAKTYCZNY
6/32/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KABINETU SZKOLENIOWEJ
im. gen. broni K. Świerczewskiego

~~№ 36876~~

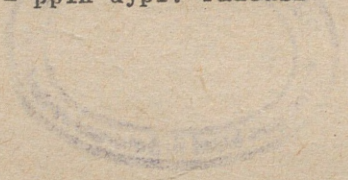

Warszawa

czerwiec 1968 r.

WYDZIAŁ
HISTORII

Materiał do niniejszego "Zeszytu" opracowali:
Do części pierwszej - ppłk dypl. Mieczysław TORUŃ.
Do części drugiej - ppłk dypl. Tadeusz OLEJNIK.

SPIS TREŚCI

Str.

Część pierwsza: „Wypracowanie przez dowódcę 22 bz decyzji organizacji obrony naziemnej lotniska TARNOWO 5

1. Analiza zadania i kalkulacja czasu 5
2. Ocena sytuacji i możliwości własnych 6
3. Sprecyzowanie decyzji dowódcy 22 bz 20

Część druga: „Marsz brygady artylerii rakietowej OPK na dużą odległość oraz organizacja działań bojowych w obronie strefowo-objektowej"... 23

1. Niektóre problemy organizacji działań bojowych brygady artylerii rakietowej OPK w obronie strefowo-objektowej z jednoczesnym wykonaniem marszu na dużą odległość 23
2. Założenie do tematu: „Marsz brygady artylerii rakietowej OPK na dużą odległość oraz organizacja działań bojowych w obronie strefowo-objektowej.. 37

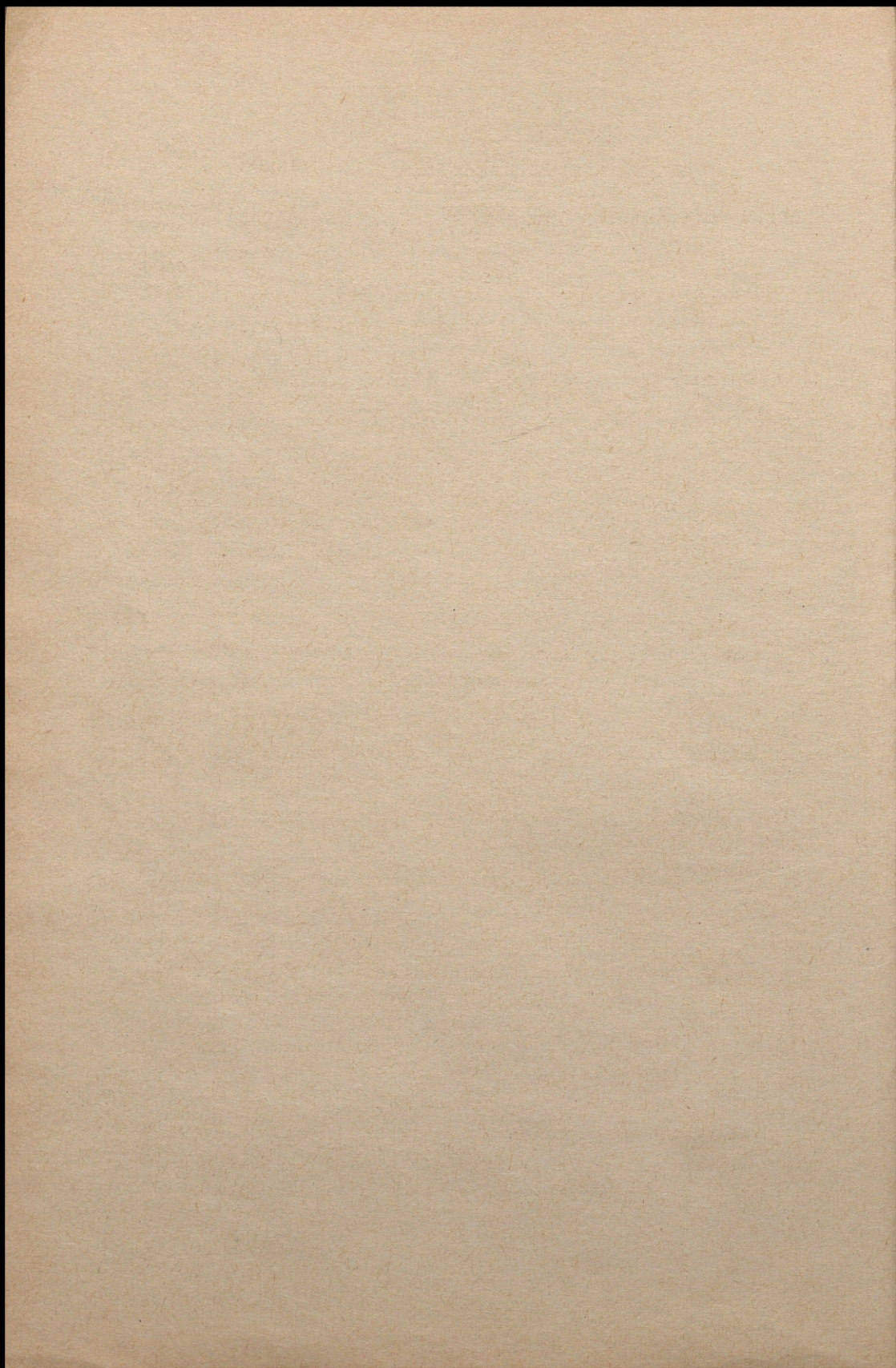
Załączniki:

Do części pierwszej:

- Nr 1 - Tabela podziału sił i środków obrony naziemnej lotniska TARNOWO.
- Nr 2 - Szkic obrony naziemnej lotniska TARNOWO.
- Nr 3 - Schemat łączności obrony naziemnej lotniska TARNOWO.

Do części drugiej:

- Nr 1 - Skład bojowy 123 BAR OPK.
- Nr 2 - Położenie 123 BAR OPK o godz. 18.00 1.3.

5

Część pierwsza

OBRONA NAZIEMNA LOTNISKA OPERACYJNEGO

/Rozwiązanie zadania zamieszczonego w "Zeszytach Taktycznym"
nr 9/26 1967 r.

WYPRACOWANIE PRZEZ DOWÓDCĘ 22 bz DECYZJI ORGANIZACJI
OBRONY NAZIEMNEJ LOTNISKA TARNOWO

I. Analiza zadania i kalkulacja czasu

1. Zadanie 22 bz polega na przygotowaniu lotniska TARNOWO do przyjęcia przebazowującego się 38 plm i zorganizowaniu obrony naziemnej lotniska.

2. Do chwili zakończenia przebazowania 38 plm i 43 ddl obrona i ochrona lotniska TARNOWO opiera się wyłącznie na siłach i środkach 22 bz. Po zakończeniu przebazowania, to jest od dnia 4.6., obrona naziemna lotniska zostaje wzmocniona siłami i środkami wydzielonymi z pułku lotniczego i dywizjonu dowodzenia lotami. Na rozbudowę zapór inżynierskich batalion otrzymuje miny przeciw piechocie, zapory mało widoczne i materiał wybuchowy.

3. Sytuacja naziemna na obszarze, na którym znajduje się lotnisko TARNOWO, wymaga jak najszybszego zorganizowania jego ochrony i obrony naziemnej oraz nawiązania łączności z siłami układu terytorialnego znajdującymi się w rejonie lotniska.

4. Gotowość systemu ognia obrony naziemnej lotniska powinna być osiągnięta do godziny 18.00 3.6. O godzinie 19.00 3.6. należy przedstawić przybywającemu dowódcy pułku lotniczego /dowódcy obrony lotniska/ dane i propozycje/swoją decyzję/ dotyczące organizacji obrony naziemnej lotniska.

5. Obecnie jest godzina 14.00. Czasu na organizację obrony naziemnej jest 4 godziny, licząc od chwili uzgodnienia z przedstawicielem 38 plm rozmieszczenia na lotnisku pułku lotniczego i jednostek zabezpieczających do momentu osiągnięcia gotowości systemu ognia obrony naziemnej lotniska. W tym czasie należy wypracować decyzję organizacji obrony

naziemnej, przekazać zadania wykonawcom /dowódcom pododdziałów bz/ i zorganizować system ognia obrony naziemnej lotniska.

W n i o s k i:

- a. Do organizacji obrony naziemnej lotniska należy przystąpić jak najszybciej, opierając się przede wszystkim na siłach i środkach batalionu zaopatrzenia oraz przewidując późniejsze włączenie do niej sił i środków pułku lotniczego i dywizjonu dowodzenia lotami.
- b. Aby osiągnąć gotowość systemu ognia obrony naziemnej lotniska w wyznaczonym czasie, trzeba wykonawcom postawić zadania przed meldowaniem decyzji /propozycji/ dowódcy pułku lotniczego, a potem ewentualnie wprowadzić do nich poprawki.
- c. Czas przeznaczony na organizację obrony naziemnej lotniska należy wykorzystać następująco:
 - ocena sytuacji i możliwości własnych do godz. 15.20;
 - sprecyzowanie decyzji 15.20 - 15.30;
 - postawienie zadań /w terenie/ 15.30 - 17.00;
 - meldowanie decyzji /propozycji/ 19.00 - 19.30;
 - sprecyzowanie zadań /wg wytycznych i decyzji dowódcy pułku lotniczego/.. po godz.19.30.
- d. Nawiązać łączność z PSZW w m. STARGARD SZCZ., na którego terenie znajduje się lotnisko.

II. Ocena sytuacji i możliwości własnych

1. Przeciwnik

Lotnisko TARNOWO znajduje się około 150 km od linii styczności bojowej wojsk /linii frontu/, na obszarze intensywnych działań lotnictwa i grup spadochroniarzy przeciwnika.

Z posiadanych wiadomości wynika, że w nocy nastąpiło lądowanie na spadochronach większej liczby grup przeciwnika, w tym niektórych w sile do kompanii. Grupy spadochroniarzy

lądowały również w rejonach znajdujących się w pobliżu lotniska. Bezpośrednio po lądowaniu były wypadki napadów z zasadzki na maszerujące naziemne rzuty jednostek lotniczych i - jak należy przypuszczać - na inne obiekty wojskowe. Napadające grupy były uzbrojone w lekką broń automatyczną.

Napady mogły być dokonywane przez lokalne bandy zbrojnego podziemia /co nie zostało dotychczas potwierdzone/ lub /i to wydaje się bardziej prawdopodobne/ przez grupy spadochroniarzy przeciwnika, które dzięki miejscowym przewodnikom i dywersantom doskonale zorientowanym w terenie i lokalnej sytuacji, przystąpiły do działań bezpośrednio po lądowaniu.

Sposób lądowania i wyposażenia oraz wstępne działania grup wskazują na to, że najprawdopodobniej są to grupy typu dywersyjno-rozpoznawczego.

Jednym z obiektów oddziaływania tych grup może być również lotnisko TARNOWO.

W n i o s k i :

- a. Wojska przeciwnika działające na froncie walki zewnętrznej - ze względu na stosunkowo dużą odległość lotniska od linii styczności bojowej - w chwili obecnej nie stanowią większego zagrożenia dla lotniska.
- b. Zasadniczy wpływ na organizację obrony naziemnej lotniska TARNOWO ma zagrożenie ze strony grup dywersyjno-rozpoznawczych przeciwnika oraz ewentualnych lokalnych dywersantów i band zbrojnego podziemia.
- c. Dla jak najwcześniejszego wykrycia przeciwnika i uniemożliwienia mu dokonania niespodziewanego napadu czy aktów dywersji na lotnisko, należy prowadzić systematyczne patrole i obserwację podejść do lotniska oraz utrzymywać stałą łączność z PSZW i lokalnymi siłami układu terytorialnego.
- d. Należy zwrócić szczególną uwagę na bezpośrednią ochronę wszystkich obiektów na lotnisku.

2. Teren

Z punktu widzenia obrony naziemnej teren wokół lotniska jest zróżnicowany, to znaczy ma zarówno dodatnie, jak i ujemne strony.

Na zachód i południe od lotniska teren jest otwarty i równinny, stwarzający dogodne warunki do prowadzenia obserwacji i kontrolowania podejść do lotniska, a zarazem utrudniający przeciwnikowi skryte podejście z tych kierunków do obiektów lotniskowych. Natomiast teren znajdujący się na wschód i północny wschód od lotniska jest pocięty i częściowo zalesiony. Lasy łączą się z kompleksami leśnymi w rejonach KALISZ POM. i DRAWSKO POM., w których to rejonach stwierdzono lądowanie grup spadochroniarzy przeciwnika. Warunki terenowe na tych kierunkach ułatwiają skryte podejście przeciwnika do lotniska, a zwłaszcza do obiektów lotniskowych położonych na północ i wschód od pasa startowego.

Dodatnią stroną terenu jest stosunkowo dobrze rozwinięta sieć dróg, co ułatwi dokonywanie manewru siłami i środkami obrony naziemnej lotniska.

W n i o s k i :

- a. Najbardziej możliwe kierunki zagrożenia to kierunki północno-wschodni i wschodni.
- b. Główną uwagę należy zwrócić na ochronę i obronę obiektów położonych na północ i wschód od pasa startowego.

3. Rozmieszczenie obiektów lotniskowych

Pododdziały i urzędnia pułku lotniczego, dywizjonu dowodzenia lotami i batalionu zaopatrzenia są rozmieszczone w zasadzie w czterech rejonach położonych wokół pasa startowego: DOBRZANY, OGNICA-BŁOTNO, TARNOWO i ODARGOWO-SZADZKO.

Biorąc pod uwagę rozmieszczenie obiektów lotniskowych /pododdziałów i urzędzeń/, można wydzielić w zasadzie cztery rejony obrony:

- północny-obejmujący pododdziały i urzędnia rozmieszczone w rejonie DOBRZANY;

- wschodni-obejmujący pododdziały i urządzenia rozmieszczone w rejonie OGNICA-BŁOTNO;
- południowy-obejmujący pododdziały i urządzenia rozmieszczone w rejonie TARNOWO;
- zachodni-obejmujący pododdziały i urządzenia rozmieszczone w rejonie ODARGOWO-SZADZKO.

W n i o s e k :

Uwzględniając rozmieszczenie pododdziałów i urządzeń pułku lotniczego, dywizjonu dowodzenia lotami i batalionu zaopatrzenia celowo jest podzielić obszar lotniska na cztery rejonny obrony:

- nr 1, północny - DOBRZANY;
- nr 2, wschodni - OGNICA-BŁOTNO;
- nr 3, południowy-TARNOWO;
- nr 4, zachodni - ODARGOWO-SZADZKO.

4. Siły i środki obrony naziemnej lotniska

Obrona naziemna lotniska TARNOWO opiera się w zasadzie na siłach i środkach wydzielanych z jednostek rozmieszczonych na lotnisku. Dla obrony naziemnej lotniska - przy jednoczesnym zabezpieczeniu działań bojowych pułku lotniczego - średnio można wydzielić z pułku około 20% stanu osobowego, z batalionu zaopatrzenia - do 30% i z dywizjonu dowodzenia lotami - do 20%.

Uwzględniając powyższe oraz aktualne stany osobowe i uzbrojenie jednostek rozmieszczonych na lotnisku TARNOWO, jego obrona naziemna może orientacyjnie dysponować następującymi siłami i środkami:

Jednostka wydzielająca	Ludzi	U z b r o j e n i e				
		pm	rkm	ckm	rg ppanc	BTR
38 plm	60	60	-	-	-	-
43 ddl	40	40	-	-	-	-
22 bz	200	190	9	3	6	2
Ogółem:	300	290	9	3	6	2

W razie konieczności w obronie naziemnej lotniska mogą być użyte dodatkowe siły i środki wydzielane doraźnie z jednostek rozmieszczonych na lotnisku.

Podstawowym elementem sił wydzielonych do obrony naziemnej lotniska jest kompania wartownicza batalionu zaopatrzenia /3 plutony po 4 drużyny - 136 ludzi - 1 drużyna psów wartowniczych/. Uzbrojenie i sprzęt kompanii: pm, 9 rkm, 3 ckm, 6 rgppanc, 2 transportery opancerzone. Kompania posiada również 6 psów wartowniczych.

Z uwagi na uzbrojenie i wyszkolenie kompanię wartowniczą celowo jest użyć do walki zaczepnej z przeciwnikiem i patrolowania rejonu przylotniskowego. Pozostałe siły obrony naziemnej lotniska wykorzystać głównie do organizowania punktów oporu i służby obserwacyjno-meldunkowej /dyżurów/w poszczególnych rejonach obrony.

W n i o s k i :

- a. Siły i środki wydzielone do obrony naziemnej lotniska należy użyć do zorganizowania odwodu i obrony określonej lotniska.
- b. Siły i środki kompanii wartowniczej podzielić między odwód i rejon obrony znajdujące się na najbardziej zagrożonych kierunkach lub w granicach których znajdują się szczególnie ważne obiekty /SD, sztaby, samoloty/.
- c. Do zorganizowania punktów oporu i służby obserwacyjno-meldunkowej /dyżurów/ w rejonach obrony należy wykorzystać siły i środki wydzielane z pododdziałów rozmieszczonych w poszczególnych rejonach obrony.
- d. Do bezpośredniej ochrony poszczególnych obiektów na lotnisku /pododdziałów, magazynów, sprzętu/ należy wykorzystać personel wchodzący w skład lub obsługujący dane obiekty.

5. Inżynieryjne zabezpieczenie obrony naziemnej lotniska

Do podstawowych zadań inżynieryjnego zabezpieczenia obrony naziemnej lotniska TARNOWO należy zaliczyć fortyfikacja -

cyjną rozbudowę rejonów jego obrony, rozbudowę systemu za -
pór inżynieryjnych oraz przygotowanie i utrzymanie dróg ma-
newru siłami i środkami obrony naziemnej lotniska.

Fortyfikacyjna rozbudowa rejonów obrony lotniska. Brak
poważniejszych przeszkód terenowych wokół lotniska wymaga
oparcia punktów oporu i rejonów obrony o miejscowości, małe
wzniesienia, nasypy oraz strumyki i rzeczki.

Dla zorganizowania okrężnej obrony naziemnej lotniska
TARNOWO - biorąc pod uwagę rozmieszczenie poszczególnych pod-
oddziałów i urządzeń na lotnisku /średnia odległość od środ-
ka pasa startowego około 5 km/ oraz konieczność zapewnienia
współdziałania ogniowego między punktami oporu, a ponadto
zakładając, że linia obrony okrężnej lotniska jest zbliżona
do koła - potrzebna jest orientacyjnie następująca ilość
punktów oporu:

$$n^x = \frac{2R}{e+a} = \frac{L}{e+a} = \frac{32000}{1200 + /150-300/} = 24-22$$

Uwzględniając warunki terenowe i przejęcie dozoru pew-
nych odcinków terenu przez patrole, liczbę punktów oporu
można zmniejszyć do 15-17.

Na wykonanie tej liczby punktów oporu potrzeba, jeżeli
przyjąć, że punkty te będą stanowiły w pełni rozbudowane:

- a/ okopy drużyn - około 6000 r/godz.,
- b/ transeje drużyn - około 9700 r/godz.,
- c/ punkty oporu pluto-
nów - około 5370 r/dni^{xx/}.

x/ gdzie: n - ilość punktów oporu, R - promień rozmiesz-
czenia punktów oporu od środka pasa startowego
/lotniska/, e-odległość zapewniająca współdzia-
łanie ogniowe między sąsiednimi punktami oporu,
a - szerokość punktu oporu, L - obwód obrony na-
ziemnej lotniska.

xx/ Do kalkulacji przyjęto normy według Instrukcji Sapers -
kiej dla wszystkich rodzajów wojsk i wojsk specjalnych,
MON - 1961.

Zakładając, że do rozbudowy punktów oporu będzie można skierować około 2/3 sił wydzielonych do obrony naziemnej lotniska, czyli około 200 ludzi /pozostałe siły: odwód, patrole itp./, to na przygotowanie wymaganej ilości punktów oporu, gdy będą one stanowiły: okopy drużyn potrzeba około 30 godzin; transeje drużyn - około 49 godzin; punkty oporu plutonów - 27 dni.

W tej sytuacji i wobec tego, że siły i środki obrony naziemnej lotniska wydzielane przez 38 plm i 43 ddi będą mogły przystąpić do wykonywania prac fortyfikacyjnych po zakończeniu przebazowania się na lotnisko TARNOWO, to jest od dnia 4.6., prace związane z rozbudową punktów oporu i rejonów obrony będą musiały być wykonywane w kilku kolejnościach.

W pierwszej fazie prac, począwszy od 17.00 3.6., siłami wydzielonymi z batalionu zaopatrzenia należy przystąpić do wykonywania pojedynczych okopów strzeleckich oraz niezbędnych stanowisk ogniowych dla broni ręcznej i maszynowej, przede wszystkim na najbardziej zagrożonych kierunkach.

W drugiej fazie prac fortyfikacyjnych, począwszy od 4.6., włączając do nich siły wydzielone z 38 plm i 43 ddi, należy przejść w poszczególnych punktach oporu do łączenia pojedynczych okopów strzeleckich w celu stworzenia dla drużyn okopów długości 50 mb. Trzeba zatem wykonać około 850 mb transei. Mając do pracy około 200 ludzi, powyższą ilość transei będzie można wykonać:

a/ transeje do głębokości 110 cm - po około 6 godz.

/850 mb x 1,4 r/godz. : 200 ludzi = 6 godz./;

b/ transeje o pełnym profilu - po około 9 godz.

/850 mb x 0,7 r/godz. : 200 ludzi = około 3 godz.

6 godz. + 3 godz. = 9 godz./.

Po wykonaniu w poszczególnych punktach oporu transei o pełnym profilu, które mogą być wykopane w drugiej połowie dnia 4.6., będzie można przystąpić do wykonania ukryć dla ludzi w postaci schronów przedpiersiowych, przykrytych od cinków transei /ze stropem drewniano-ziemnym/ oraz wzmocnienia ścian.

Na wykonanie schronów przedpiersiowych i przykrytych odcinków tranzei długości 10 mb - po jednym w każdym punkcie oporu /okopie drużyny/ - potrzeba około 17 godz. /17 schronów x 100 r/godz. + 17 odcinków x 100 r/godz. = = 3400 r/godz. : 200 ludzi = 17 godz./.

Schrony i przykryte odcinki tranzei będą mogły być wykonane w najlepszym wypadku najwcześniej do końca dnia 5.6.

W dalszej kolejności, w miarę zwiększania się czasu bazowania pułku lotniczego, dywizjonu dowodzenia lotami i batalionu zaopatrzenia na lotnisku TARNOWO, można będzie przystąpić do dalszej, stopniowej rozbudowy rejonów obrony oraz punktów oporu tworząc tranzeje drużyn, a na najbardziej zagrożonych kierunkach - punkty oporu plutonów.

Równoległe z wyżej wspomnianymi pracami fortyfikacyjnymi prowadzonymi przez siły wydzielone do obrony naziemnej lotniska wykonywane będą na lotnisku następujące prace inżynierskie:

- w miarę możliwości poszczególne pododdziały i służby w czasie wolnym od zabezpieczenia lotów wykonają w miejscach swego zakwaterowania i pracy najprostsze ukrycia dla ludzi - w postaci początkowo odkrytych, a następnie przykrytych szczelin - oraz przystosowują do tego celu podpiwniczone budynki;

- przy użyciu dwóch spycharek D-157 i dwóch koparek E-255, znajdujących się w batalionie zaopatrzenia, oraz materiału wybuchowego, komenda obsługi lotniska wykona w pierwszej kolejności wykopy dla ukrycia wozów sztabowych, radiostacji, środków łączności i po jednym wykopie na poszczególnych punktach obserwacyjnych dowódców rejonów obrony naziemnej lotniska, a w dalszej kolejności - przy pomocy załóg i personelu obsługi - wykopy dla ukrycia transporterów opancerzonych, środków transportu odwodu obrony naziemnej lotniska, środków zabezpieczenia lotniczo-technicznego lotów, sprzętu i urządzeń technicznych, środków materiałowych itp.

Rozbudowa zapór inżynieryjnych. Do rozbudowy zapór inżynieryjnych 22 bz posiada następujące środki:

- 300 min PMD-6;
- 30 pak. ZMW.

Ze względu na ich małą ilość, środki te należy użyć tylko do osłony obsadzanych punktów oporu oraz w lukach między punktami oporu w lasach na najważniejszych i najbardziej zagrożonych kierunkach. Ponadto należy zrezygnować z budowy ciągłych odcinków pól minowych, a ograniczyć się w razie konieczności do minowania systemem rozproszonym.

Do ustawiania zapór minowych należy wykorzystać drużynę saperską /7 ludzi/ komendy obsługi lotniska. Drużyna ta jest w stanie w ciągu jednej godziny ustawić około 100 min PMD-6 według zawczasu przygotowanego planu minowania /planów zapór minowych/. Na wytyczenie i rozplanowanie zapory minowej w terenie siłami drużyny saperskiej na każde 100 min potrzeba od 15 do 20 godz. Wynika z tego, że łączny czas potrzebny na ustawienie jednej miny orientacyjnie wynosić będzie:

$$x = \frac{16-21 \text{ godz.} \times 7 \text{ ludzi}}{100 \text{ min}} = 1,12 - 1,47 = 1 - 1,5 \text{ r/godz.}$$

Na ustawienie więc posiadanych min /300 szt./ trzeba będzie od 43 do 64 godz./300 min x 1-1,5 r/godz. : 7 ludzi = 43-64 godz./, natomiast przy wcześniejszym wytyczeniu i rozplanowaniu zapór minowych w terenie - około 3 godz.

Oprócz zapór minowych będzie można ustawić z posiadanych 30 pakietów ZMW zapory mało widoczne o łącznej długości 300 m i szerokości 10 m. Zapory te można i celowo jest ustawić w pierwszej, a najpóźniej w drugiej fazie prac fortyfikacyjnych, miny natomiast - ze względu na położenie lotniska oraz charakter i stopień obecnego zagrożenia - w wypadku zaistnienia bezpośredniej możliwości napadu przeciwnika na lotnisko, na aktualnie zagrożonych kierunkach według zawczasu przygotowanej dokumentacji.

Przygotowanie i utrzymanie dróg. Istniejące w rejonie przylotniskowym i wewnątrzlotniskowe drogi są dobrze rozbudowane i w pełni umożliwią dokonywanie manewru siłami i środkami obrony naziemnej lotniska.

W n i o s k i:

- a. Cały ciężar realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego obrony naziemnej lotniska muszą przejąć siły wydzielone do tej obrony.
- b. Uwzględniając ilość posiadanych sił i środków do obrony naziemnej lotniska oraz zaangażowanie części tych sił bezpośrednio w obronie i ochronie lotniska /odwód, patrol, dyżurni na punktach obserwacyjno-meldunkowych/istniejącej realnie możliwości wykonania:
 - w pierwszej kolejności, począwszy od godz. 17.00 3.6- pojedynczych okopów strzeleckich oraz niezbędnych SO dla broni ręcznej i maszynowej w punktach oporu na najważniejszych i najbardziej zagrożonych kierunkach;
 - w drugiej kolejności, do końca 5.6.- około 17 w pełni rozbudowanych punktów oporu /okopów drużyn/ oraz ustawienia w poszczególnych rejonach obrony zapór mało widocznych o łącznej długości 300 m i szerokości 10 m.
- c. Uwzględniając posiadaną ilość min równoległe z pracami fortyfikacyjnymi, siłami drużyny saperskiej komendy obsługi lotniska należy wytyczyć i rozplanować w terenie w poszczególnych rejonach obrony ustawienie niezbędnych zapór minowych.
- d. W obecnej sytuacji w planowanych zaporach minowych min nie ustawiać: drużynę saperską oraz posiadane miny wraz z odpowiednimi środkami transportowymi włączyć do odwodu obrony naziemnej lotniska.
- e. Bezpośrednie kierowanie wykonaniem prac zabezpieczenia inżynierskiego powierzyć dowódcom poszczególnych rejonów obrony naziemnej lotniska.

6. Łączność i dowodzenie

Obrona naziemna lotniska wymaga zorganizowania i utrzymania łączności między dowódcą obrony naziemnej a dowódcą odwodu i dowódcami rejonów obrony, między dowódcami rejonów obrony a punktami oporu i patrolami wchodzącymi w skład rejonów obrony, między poszczególnymi rejonami obrony /punktami oporu/ oraz z siłami układu terytorialnego znajdującymi się w rejonie lotniska /Powiatowym Sztabem Wojskowym/.

Uwzględniając rozmieszczenie poszczególnych elementów obrony naziemnej, charakter zagrożenia i działań obronnych oraz posiadane na lotnisku siły i środki łączności, podstawowym rodzajem łączności w obronie naziemnej lotniska TARNOWO będzie łączność przewodowo-radiowa.

W okresach zmniejszonego zagrożenia należy zorganizować i utrzymywać łączność przewodową pomiędzy SD obrony naziemnej lotniska a punktami oporu, w których wystawiani są dyżurni /punktami obserwacyjno-meldunkowymi/ oraz z pododdziałami dyżurnymi. Na okres bezpośredniego zagrożenia i działań obronnych należy zorganizować i utrzymywać kierunki przewodowe z SD obrony naziemnej do PO dowódców rejonów obrony oraz do dowódcy odwodu i z PO dowódców rejonów obrony - do punktów oporu wchodzących w skład danych rejonów obrony.

Wykorzystanie łączności radiowej należy ograniczyć do okresu bezpośredniego zagrożenia i działań obronnych w celu utrzymywania łączności z odwodem /pododdziałami obrony naziemnej lotniska znajdującymi się w ruchu/, z rejonami obrony /punktami oporu/ w wypadku utraty z nimi łączności przewodowej oraz z patrolami.

Łączność przewodowo-radiową należy w miarę możliwości zdublować środkami ruchomymi oraz łącznością wzrokową i umówionymi sygnałami.

Łączność środkami ruchomymi należy zorganizować i utrzymywać na wszystkich kierunkach ze wszystkimi elementami obrony naziemnej lotniska za pomocą łączników na motocyklach lub samochodach osobowo-terenowych; łączność wzrokową i

umówionymi sygnałami, w układzie: PO dowódcy rejonu obrony - punkty oporu oraz pomiędzy punktami oporu, jeśli na to pozwolą warunki terenowe i odległości.

Dla wymiany informacji z Powiatowym Sztabem Wojskowym w m. STARGARD SZCZ. celowo jest wykorzystać istniejącą miejscową sieć telekomunikacyjną /obwód wydzielony/ i środki ruchome.

Do przekazywania sygnałów ostrzegawczych i alarmowych do pododdziałów i poszczególnych elementów obrony naziemnej lotniska należy wykorzystać wszystkie zorganizowane na lotnisku sieci i kierunki /kanały/ łączności wewnątrzlotniskowej oraz obrony naziemnej lotniska.

Według przybliżonych obliczeń, na zorganizowanie w pełnym zakresie systemu łączności obrony naziemnej lotniska TARNOWO potrzeba orientacyjnie do 30 aparatów telefonicznych, do 50 km kabla telefonicznego, 3-4 łącznic LP-10, około 16 radiostacji R-126 i 4-5 motocykli /samochodów osobowo-terenowych/. Na zaspokojenie tych potrzeb wystarczy około 50% etatowych środków łączności jednostek rozmieszczonych na lotnisku /dywizjonu dowodzenia lotami i batalionu zaopatrzenia/.

Dowodzenie obroną naziemną lotniska odbywać się będzie z SD dowódcy obrony naziemnej lotniska i PO dowódców rejonów obrony.

W okresie zmniejszonego zagrożenia należy mieć rozwinięte jedynie SD dowódcy obrony naziemnej lotniska. PO dowódców rejonów obrony rozwinąć w okresie bezpośredniego zagrożenia i działań obronnych w zawczasu wyznaczonych i przygotowanych miejscach.

ZSD obrony naziemnej lotniska - w rejonie rozmieszczania sztabu batalionu zaopatrzenia.

W n i o s k i :

- a. System łączności obrony naziemnej lotniska oraz przydział potrzebnych sił i środków należy uzgodnić z szefem łączności 38 plm.
- b. Ustalić możliwości wydzielenia i wystąpić o przydział

obwodu dla łączności przewodowej z PSzW w m. STARGARD SZCZ.

- c. Ustalić z PSzW sposób wymiany informacji oraz system łączności z siłami układu terytorialnego znajdującymi się w rejonie lotniska.
- d. Do momentu włączenia w system łączności obrony naziemnej lotniska sił i środków dywizjonu dowodzenia lotami, łączność z najważniejszymi elementami obrony naziemnej utrzymywać za pomocą sił i środków batalionu zaopatrzenia.
- e. W pierwszej kolejności /3.6./ przygotować i rozwinąć SD obrony naziemnej w pobliżu SD dowódcy pułku lotniczego, w drugiej zaś /4.6./ przygotować PO dowódców rejonów obrony.

7. Zabezpieczenie materiałowo-techniczne i medyczne

Zaopatrywanie w amunicję. Jednostki rozmieszczone na lotnisku posiadają według ustalonych norm 0,8 jo amunicji strzeleckiej. Zużycia amunicji nie było. Dowozu nie przewidyje się. Biorąc pod uwagę niejednakowy udział stanu osobowego poszczególnych pododdziałów i służb w obronie naziemnej lotniska, celowo jest kosztem zmniejszenia jo dla żołnierzy, nie biorących bezpośredniego udziału w obronie, zwiększyć ilość amunicji strzeleckiej dla sił wydzielonych do obrony naziemnej, tworząc zapasy doraźne przy odwodzie i rejonach obrony. Zapasy te utrzymywać w okresie bezpośredniego zagrożenia i działań obronnych w punktach amunicyjnych rejonów obrony, w odwodzie - na środkach transportowych.

Zabezpieczenie w środki transportowe. Zapewnienie odpowiedniej manewrowości siłom i środkom obrony naziemnej lotniska wymaga przydzielenia orientacyjnie około 10 samochodów, w miarę możliwości ciężarowo-terenowych, dla potrzeb obrony naziemnej, z tego około 5-6 samochodów dla odvodu i po jednym dla każdego rejonu obrony.

Stan posiadanych na lotnisku środków transportowych nie nastęrcza większych trudności jeśli chodzi o wydzielenie

tej ilości samochodów, stanowią one bowiem około 12% ogólnej ilości samochodów ciężarowych znajdujących się w jednostkach rozmieszczonych na lotnisku.

Zaopatrzenie w materiały i sprzęt do rozbudowy inżynierskiej. Materiał drzewny do rozbudowy inżynierskiej obrony naziemnej lotniska można będzie uzyskać z lasów w rejonie lotniska. Pozostałe materiały /druz, okucia itp./ oraz potrzebny sprzęt - z zapasów komendy obsługi lotniska.

Zabezpieczenie medyczne obrony naziemnej lotniska TAR-NOWO w aktualnej sytuacji należy zorganizować opierając się przede wszystkim na rozwijanych na lotnisku siłami i środkami kompanii medycznej batalionu zaopatrzenia urządzeniach służby zdrowia /izba chorych, punkt pomocy medycznej lotniska, punkt transportu medycznego lotniska/. W okresach bezpośredniego zagrożenia i działań obronnych dla udzielenia pomocy przedlekarskiej rannym należy dodatkowo rozwinąć punkty sanitarne rejonów obrony i punkt sanitarny odwodu /na samochodzie/.

Ewakuacja rannych z punktów sanitarnych rejonów obrony do punktu pomocy medycznej lotniska /izby chorych/, ze względu na ograniczoną ilość samochodów sanitarnych, odbywać się będzie środkami transportowymi będącymi do dyspozycji rejonów obrony naziemnej lotniska.

W n i o s k i :

- a. Uzgodnić z dowódcami jednostek zwiększenie ilości amunicji strzeleckiej dla stanu osobowego wydzielanego do obrony naziemnej lotniska co najmniej do pełnej jo.
- b. Przy odwodzie i rejonach obrony naziemnej lotniska utworzyć zapasy doraźne amunicji strzeleckiej.
- c. Dla potrzeb obrony naziemnej lotniska wykorzystać w miarę możliwości własny transport pododdziałów rozmieszczonych w obrębie lotniska i wydzielających siły i środki do poszczególnych rejonów obrony /odwodu/, uzupełniając go transportem z kompanii samochodowej batalionu zaopatrzenia.

- d. Uzgodnić z władzami terenowymi wykorzystanie z zasobów miejscowych drewna i innych materiałów potrzebnych do rozbudowy inżynierskiej obrony lotniska.
- e. Zaspokajanie pododdziałów i rejonów obrony naziemnej lotniska w potrzebne materiały do rozbudowy ukryć i urządzenia fortyfikacyjnych powierzyć komendzie obsługi lotniska.
- f. Wybór miejsc i urządzenie punktów amunicyjnych i sanitarnych rejonów obrony naziemnej powierzyć dowódcom rejonów.

III. Sprecoyzowanie decyzji dowódcy 22 bz

/Możliwy wariant - szkic obrony naziemnej lotniska-patrz załącznik nr 2/

1. Lotnisko TARNOWO znajduje się na obszarze intensywnych działań grup spadochroniarzy przeciwnika. Grupy te oraz ewentualni lokalni dywersanci i bandy zbrojnego podziemia stanowią aktualnie zagrożenie dla lotniska.

Ze względu na ukształtowanie i pokrycie terenu, a zatem możliwość skrytego podejścia do lotniska, najbardziej zagrożone kierunki - to północno-wschodni i wschodni.

2. W tej sytuacji głównym zadaniem obrony naziemnej lotniska TARNOWO, we współdziałaniu z siłami układu terytorialnego, jest:

- jak najwcześniejsze wykrycie grup dywersyjno-rozpoz nawozych przeciwnika oraz uniemożliwienie im przenikania na obszar lotniska i dokonywania aktów dywersyjnych oraz ataków na poszczególne obiekty lotniskowe;

- odparcie i likwidacja grup przeciwnika na podejściach do lotniska.

3. W tym celu - w oparciu o siły i środki 38 plm, 43 dd1 i 22 bz - należy zorganizować określoną obronę naziemną lotniska TARNOWO, posiadając odwód ruchomy w sile 1/3 sił i środków obrony naziemnej oraz system patroli, posterunków obserwacyjno-meldunkowych i punktów oporu połączonych w cztery rejonu obrony.

4. Podział obszaru lotniska na rejony obrony i rozmieszczenie poszczególnych elementów obrony naziemnej i lotniska - załącznik nr 2.

5. Ilość wydzielanych do obrony naziemnej lotniska sił i środków z poszczególnych jednostek oraz ich podział - załącznik nr 1.

6. System łączności obrony naziemnej lotniska oraz podział sił i środków łączności - załącznik nr 3.

7. SD dowódcy obrony naziemnej lotniska - przy SD dowódcy 38 plm. Zapasowe SD dowódcy obrony naziemnej - przy sztabie 22 bz m. DOBRZANY. PO dowódców rejonów obrony - patrz załącznik nr 1.

Pozostałe elementy decyzji - patrz wnioski z analizy zadania i oceny sytuacji.

Przedstawioną decyzję i metodę jej wypracowania należy traktować jako jeden z możliwych wariantów organizacji obrony naziemnej lotniska. Decyzja ta jest przedstawiona przez dowódcę bz w formie propozycji dowódcy pułku lotniczego /dowódcy obrony lotniska/.

Plan obrony naziemnej lotniska stanowi część ogólnego planu obrony i ochrony lotniska.

Załączniki:

Nr 1 - Tabela podziału sił i środków obrony naziemnej lotniska TARNOWO.

Nr 2 - Szkic obrony naziemnej lotniska TARNOWO.

Nr 3 - Schemat łączności obrony naziemnej lotniska TARNOWO.

Załącznik nr 1 do części pierwszej

Tabela podziału

sił i środków obrony naziemnej lotniska TARNOWO

Przeznaczenie sił i środków	Jednostka wydziela- jąca		Stan osobowy				Ilość środków				Moto- cykl	Samo- chod. ciężka	Samo- chod. leka	Moto- cyklo- teren.	Psa- w. wart.		
	Oficj- row	Pod- ofic- row	Oficj- row	Pod- ofic- row	Oficj- row	Pod- ofic- row	MM	CKM	rs	spenc- ni						BTR	
Rejon obrony nr 1 /5 drużynowych punktów oporu, 1 patrol stały/	1	6	39	7	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	
	-	1	7	46	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	-	1	
	Razem:	1	7	46	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	-	1	1
Rejon obrony nr 2 /4 drużynowe punkty oporu, 1 patrol stały/	1	5	30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	-	1	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem:	1	6	37	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rejon obrony nr 3 /6 drużynowych punktów oporu, 2 patrole stałe/	-	3	23	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1
	1	6	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem:	1	9	55	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1
Rejon obrony nr 4 /2 drużynowe punkty oporu, 1 patrol stały/	1	2	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	-	1	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem:	1	3	20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Odwód	1	4	51	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	1	1	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	43	2	21	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem:	2	6	82	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ogółem:	6	31	240	9	3	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

1) Dca

2) Patrol oporu w rejonie 1

2 w 81

C z e ś ć _ _ d r u g a

MARSZ BRYGADY ARTYLERII RAKIETOWEJ OPK NA DUŻĄ ODLEGŁOŚĆ ORAZ ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH BRYGADY W OBRONIE STREFO- WO-OBIĘKTOWEJ

Niektóre problemy organizacji działań bojowych brygady arty-
lerii raketowej OPK w obronie strefowo-obięktowej z jedno-
czesnym wykonaniem marszu na dużą odległość

1. Zasady ogólne

Manewrowy charakter współczesnych działań bojowych wymaga częstych przegrupowań wojsk na znaczne odległości, dokonywanych w stosunkowo krótkim czasie. Działania wojenne w Wietnamie potwierdzają, że również jednostki artylerii raketowej OPK zmuszone są stosować w swojej działalności bojowej szeroki manewr siłami i środkami. Manewr ten realizowany będzie częściowo jeszcze przed wybuchem wojny, tj. w warunkach podwyższonej gotowości obronnej kraju oraz bezpośredniego zagrożenia państwa, jednak głównie dopiero po wybuchu wojny /zależnie od rozwoju sytuacji na obszarze kraju/ zajdzie konieczność dokonywania manewru i przegrupowań wojsk.

Manewr w okresie podwyższonej obronności kraju, a tym bardziej w okresie bezpośredniego zagrożenia państwa - jest raczej niepożądany, gdyż w momencie rozpoczęcia wojny, który jest trudny do przewidzenia, całość sił i środków artylerii raketowej OPK powinna znajdować się w ugrupowaniu bojowym, w gotowości do odparcia pierwszych nalotów przeciwnika. Nie jest jednak wykluczone, że w pewnych uzasadnionych sytuacjach, zajdzie konieczność dokonania manewru niektórymi jednostkami artylerii jeszcze przed rozpoczęciem działań wojennych. Na przykład w okresie zagrożenia mogą być mobilizowane, przeszkalane, a następnie włączane do systemu OPK nowe jednostki. W związku z powyższym może zaistnieć taka sytuacja, że niektóre z tych jednostek w momencie wybuchu wojny nie osiągną jeszcze w pełni gotowości bojowej i nie będą zaangażowane do odpierania nalotów. Fakt ten obniży oczywiście w pewnym stopniu efektywność działań artylerii raketowej OPK i pozbawi

niektóre obiekty obrony powietrznej.

Manewr oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK na duże odległości może być dokonany w celu:

- ześrodkowania artylerii rakietowej do obrony głównych kierunków operacyjno-powietrznych;
- osłony nowych obiektów lub rejonów;
- wzmocnienia obrony powietrznej obiektów /rejonów/, które mają w danym okresie działań szczególne znaczenie.

Ze względu na to, że obrona powietrzna najważniejszych obiektów, rejonów i kierunków na obszarze kraju jest organizowana już w okresie pokoju, ich ważność i znaczenie w czasie wojny mogą się zmieniać, co z kolei spowoduje konieczność dokonania zmian w przyjętych ugrupowaniach artylerii rakietowej OPK. Osłaniane obiekty będą niszczone i mogą utracić swoje dotychczasowe znaczenie, zaś środki obrony powietrznej, wydzielone do ich osłony, trzeba będzie przegrupować w inny rejon. Będą się również pojawiały i nabierały większego znaczenia nowe obiekty /rejon, kierunki/ i dla ich osłony trzeba będzie wydzielić dodatkowe środki artylerii rakietowej OPK.

Z powyższego wynika, że w toku działań manewr będzie zjawiskiem częstym i że będzie on miał szerokie zastosowanie.

Zależnie od sytuacji i zadań manewru, przegrupowanie oddziałów /związków taktycznych/ artylerii rakietowej OPK odbywać się będzie na różne odległości. Na przykład w warunkach naszego kraju odległości te mogą wynosić kilkadziesiąt lub kilkaset kilometrów. Do przegrupowania jednostek artylerii rakietowej OPK wykorzystuje się transport własny /samochołowy/, transport kolejowy oraz środki transportu powietrznego. Tak więc przegrupowanie może być realizowane poprzez marsz, przewóz lub przerzut. Każdy z tych rodzajów środków transportu ma swoje zalety i wady. O tym, jaki rodzaj środków transportu ma być wykorzystany, decyduje sytuacja na obszarze kraju.

W czasie pokoju, a nawet w okresie zagrożenia, do przegrupowania jednostek artylerii rakietowej OPK na duże odległości może być częściej używany transport kolejowy, który jest

tańszy i zapewnia sprawny oraz szybki przewóz wojsk i sprzętu do miejsca przeznaczenia.

W okresie bezpośredniego zagrożenia państwa, a tym bardziej po wybuchu wojny, gdy transport kolejowy będzie wykorzystywany na obszarze naszego kraju głównie do przewozu własnych wojsk operacyjnych i wojsk sojusznicznych, jednostki artylerii raketowej OPK będą korzystały w głównej mierze z własnego transportu samochodowego. Ponadto należy oczekiwać, że transport kolejowy, bardzo wrażliwy na uderzenia, będzie paraliżowany i niszczony przez nieprzyjaciela zarówno z powietrza, jak i z ziemi. Niszczony będą nie tylko transporty kolejowe, ale przede wszystkim urządzenia, stacje i węzły kolejowe, co może ograniczyć ruch na dłuższy czas. Tym samym rola tego transportu w czasie wojny będzie maleć, co z kolei spowoduje, że wzrośnie znaczenie innych środków do przewozu wojsk. Tymi środkami w jednostkach artylerii raketowej OPK w czasie wojny będą głównie własne środki transportowe, a więc etatowe samochody i ciągniki. Jednak gdy weźmie się pod uwagę fakt, że jednostki te nie są wyposażone w 100% środków transportowych i uzupełnienie tych środków w toku przegrupowania będzie niemożliwe, należy liczyć się z możliwością wykorzystania transportu kombinowanego. Będzie on polegał na tym, że zasadnicza część sił i środków zostanie przewieziona transportem własnym, zaś pozostała - koleją, a niekiedy nawet transportem powietrznym.

Może również zaistnieć taka sytuacja /gdy transport kolejowy i powietrzny nie będzie możliwy do wykorzystania/, że jednostki artylerii raketowej OPK dokonają manewru posiadanymi /etatowymi/ środkami transportu w dwu lub więcej rzutach. Skomplikuje to poważnie organizację i przebieg manewru, a szczególnie wpłynie na zwiększenie czasu jego trwania i nie pozwoli całości sił i środków osiągnąć równocześnie gotowości bojowej w nowym miejscu. W takiej sytuacji, jeśli warunki na to pozwalają, celowe jest uzupełnienie w oddziale/związku/ artylerii brakujących środków czy to z sąsiedniej najbliższej jednostki, czy też z centralnych lub okręgowych /korpuśnych/ baz transportowych. Oczywiście najlepszym roz -

wiązaniem byłoby wyposażyc etatowo jednostki artylerii rakietowej OPK w 100% środków transportowych, co w znacznej mierze uniezależniałoby je od innych środków oraz umożliwiałoby równoczesne przegrupowanie całości sił w nowy rejon. Jednoczesne przybycie całej jednostki w nowy rejon ma istotne znaczenie ze względu na treść jej dalszego zadania.

W niniejszym materiale przyjęto, że brygada artylerii rakietowej OPK organizuje działania bojowe w obronie strefowo-obiektowej już w czasie wojny. Jest to zadanie bardzo ważne, gdyż przedmiotem osłony są nie tylko konkretne obiekty, lecz również kierunek operacyjno-powietrzny wyprowadzający środki napadu powietrznego nieprzyjaciela w głąb obszaru kraju. Brygada będzie zwalczać nie tylko cele powietrzne, atakujące bezpośrednio osłaniane przez nią obiekty, lecz także te, które będą przelatywały nad jej ugrupowaniem w głąb obszaru kraju /oczywiście w zasięgu jej ognia/. Ponieważ jest to już okres działań wojennych - termin możliwie szybkiego osiągnięcia gotowości bojowej całością sił brygady ma bardzo istotne znaczenie.

2. Właściwości organizacji działań bojowych brygady artylerii rakietowej OPK w obronie strefowo-obiektowej z jednoczesnym wykonaniem marszu na dużą odległość

Metoda pracy dowódcy i sztabu brygady podczas organizacji działań bojowych w obronie strefowo - obiektowej z jednoczesnym wykonaniem marszu na dużą odległość nie będzie w sposób zasadniczy różnić się od ogólnie przyjętych zasad organizacji dowolnej formy działań bojowych. Wystąpi tu jednak szereg cech szczególnych, wynikających z warunków i konkretnej sytuacji, w jakich brygada organizuje działania.

Treść i zakres zagadnień, jakie będzie musiał uwzględnić dowódca i sztab, będą charakterystyczne i typowe dla tego rodzaju działań. Jak wynika z tematu, brygada organizuje działania w obronie strefowo-obiektowej i aby to zadanie wykonać, musi uprzednio przegrupować swoje siły i środki na dużą odległość. Sposób równoczesnej realizacji tych dwóch właściwie różnych zadań narzuca częściowo przełożony dowódcy

brygady, w tym wypadku dowódca korpusu OPK, który stawiając takie zadania, określi ogólne ramy ich wykonania. Ponadto do - wódca brygady - w wyniku przeprowadzenia analizy otrzymanego zadania, kalkulacji czasu osobistego i ogólnego oraz oceny położenia powinien zdać sobie dokładnie sprawę z tego, jakie czynności i w jakim czasie należy wykonać.

Zasadniczą trudnością, wynikającą z tematu, będzie to, że dowódca i sztab organizując marsz muszą jednocześnie wiedzieć swoje podstawowe zadanie, jakim będzie obrona nakaza - nego kierunku i obiektów. Sprawy związane z tym zadaniem oraz decyzja dowódcy o użyciu brygady w obronie strefowo - obiektowej muszą być równolegle rozwiązywane z organizacją marszu. W tej sytuacji w stosunkowo krótkim czasie wyłoni się dużo różnorodnych problemów, które będzie należało uwzględ - nić. Oczywiście mniej trudności miałoby dowódca i sztab bry - gady, gdyby zadania powyższe były rozwiązywane kolejno: naj - pierw zorganizowanie i wykonanie manewru, a następnie zorga - nizowanie osłony kierunku i obiektów. Taki wariant pracy, choć mniej skomplikowany, wymagałby znacznie więcej czasu na wykonanie tych przedsięwzięć. Możliwy jest on do przyjęcia w okresie pokojowym, gdy pośpiech nie jest konieczny, jednak w warunkach już toczących się działań, a nawet w okresie bez - pośredniego zagrożenia państwa - bardziej typowy i częściej stosowany powinien być wariant pierwszy. Chodzi przecież o to, aby wszelkie przedsięwzięcia były organizowane szybko i sprawnie oraz aby jednostki osiągały gotowość bojową w możliwie najkrótszym czasie.

Głównymi przedsięwzięciami, jakie dowódca i sztab bry - gady muszą uwzględnić w czasie organizacji marszu i działań bojowych w osłonie obiektów i kierunku, będą: przygotowanie pododdziałów do marszu, rekonesans marszrut i terenu w rejonie przyszłego ugrupowania bojowego, dowodzenie, zabezpie - czenie marszu oraz zajęcie nowego rejonu i osiągnięcie peł - nej gotowości bojowej.

Przygotowanie pododdziałów do marszu obejmuje zarówno techniczne przygotowanie sprzętu bojowego, a szczególnie środ - ków ciągu, jak też przygotowanie stanu osobowego. Przygo -

towanie techniczne sprzętu polega przede wszystkim na dokładnym sprawdzeniu i umocowaniu zarówno sprzętu rakietowego, jak i środków ciągu. W wypadku gdy przełożony przydzieli czasowo jako uzupełnienie dodatkowe środki ciągu, należy je sprawdzić i przyjąć, a następnie odpowiednio rozdzielić między pododdziały.

W sytuacji gdy część sił i środków przewożona będzie zgodnie z decyzją przełożonego własnym transportem kołowym, a pozostała część transportem kolejowym /powietrznym/, szczególną uwagę należy zwrócić na właściwy podział sprzętu i ludzi, tak aby zapewnić możliwie stałą gotowość poszczególnych pododdziałów i szybkie rozwinięcie ich w nowym rejonie. Równocześnie należy dążyć do tego, aby w krótkim czasie uzyskać niezbędny tabor kolejowy /powietrzny/ do przewiezienia pozostałych sił i środków brygady.

W przypadku, gdy brygada będzie wykonywać marsz wyłącznie za pomocą własnego /etatowego/ transportu kołowego, to jest gdy zmuszona będzie przegrupować się w dwóch lub więcej rzutach, wówczas podział sprzętu bojowego i ludzi na poszczególne rzuty powinien zapewnić przemarsz i zajmowanie ugrupowania bojowego całymi pododdziałami, zdolnymi rozwinąć się, osiągnąć gotowość bojową i prowadzić walkę ze środkami napadu powietrznego nieprzyjaciela.

Przygotowanie stanu osobowego do marszu polega głównie na przypomnieniu i dokładnym zapoznaniu kierowców, obsługi sprzętu bojowego i innych osób funkcyjnych z ich obowiązkami w czasie marszu lub przewozu koleją. Może na przykład zajść konieczność przeprowadzenia dodatkowego szkolenia, treningów lub instruktaży dla całego stanu osobowego lub jego części.

Rekonesans marszrut powinien być prowadzony w takim czasie i z takim wyliczeniem, aby jego wyniki były znane pododdziałom przed rozpoczęciem marszu brygady. Szczególnie odnosi się to do tych odcinków marszrut, które będą pokonywane w pierwszej kolejności. Rekonesans marszrut powinno przeprowadzać kilka grup - odpowiednio do ilości marszrut, po których będzie maszerowała brygada. Znaczy to, że rekonesans należy prowadzić równolegle na wszystkich marszrutach. Brygada

zależnie od sytuacji na obszarze kraju, a głównie stopnia intensywności przemarszu wojsk po marszrutach oraz swego położenia wyjściowego, jak również odległości, na jaką wykonuje marsz - może otrzymać 1-2, a nawet więcej dróg marszu. Na przykład w okresie pokoju możliwe jest przydzielenie brygadzie tyłu marszrut, ile ma ona pododdziałów, tak aby każdy z nich maszerował po oddzielnej marszrucie i nie blokował przez dłuższy czas ruchu na drogach. Pożądane jest to również wówczas, gdy pododdziały rozpoczynają marsz z różnych rejonów, znajdujących się w znacznej od siebie odległości /np. bezpośrednio z rejonu ugrupowania bojowego w osłonie obiektu/.

W okresie wojny, gdy na marszrutach będzie się odbywał intensywny ruch wojsk, brygada otrzyma z reguły 1-2 drogi /zwłaszcza wtedy, gdy będzie to marsz na dużą odległość/.

Szczególne uwagi podczas rekonesansu marszrut należy zwrócić na mosty /przepusty/ i wiadukty, których nośność, wysokość i szerokość powinny zapewnić przejazd wszystkich środków ciągu i sprzętu bojowego. Ponadto należy rozpoznać rejony krótkich /długich, dziennych, nocnych/ odpoczynków oraz drogi obejścia na wypadek zablokowania lub zniszczenia planowanych odcinków marszrut. Grupy rekonesansowe w czasie toczących się działań wojennych powinny mieć przede wszystkim w swoim składzie takie środki i sprzęt, które umożliwiłyby usunięcie i naprawę drobnych uszkodzeń dróg, rozpoznanie rejonów skażeń oraz wytyczenie obejść.

Rekonesans terenu w rejonie przyszłego ugrupowania bojowego może być prowadzony różnie. Najcelowiej jednak jest dokonać rozpoznania poszczególnych stanowisk i rejonów rozwinięcia grupami rekonesansowymi dywizjonów ogniowych i technicznych, co znacznie skraca czas rekonesansu i pozwala każdemu dowódcy dywizjonu osobiście rozpoznać i wybrać interesujące go elementy. Rola dowódcy brygady może ograniczyć się w tej sytuacji tylko do zatwierdzenia wyników rekonesansu poszczególnych dywizjonów lub osobistego rozpoznania rejonów rozmieszczenia niektórych elementów ugrupowania bojowego brygady

Inny wariant rekonesansu /który można stosować, gdy dysponuje się dużą ilością czasu/ może być taki, że rozpoznania rejonów rozmieszczenia wszystkich elementów ugrupowania bojowego brygady dokonują: jedna-dwie lub trzy grupy rekonesansowe - na czele z dowódcą brygady lub innymi oficerami dowództwa czy sztabu.

W czasie wojny, w warunkach równoczesnego wypracowywania decyzji co do marszu i osłony obiektu /kierunku/ najlepiej jest wysłać grupy rekonesansowe możliwie szybko z rejonu wyjściowego do rejonu przyszłego ugrupowania bojowego, to jest natychmiast po powzięciu wstępnej decyzji i przed wymarszem brygady. Chodzi o to, aby rozpoznanie terenu w planowanych rejonach rozmieszczenia elementów ugrupowania bojowego brygady zostało ukończone do czasu przybycia pododdziałów brygady w ten rejon. Po zakończonym rekonesansie i po zatwierdzeniu ugrupowania bojowego przez przełożonego, grupy rekonesansowe przystępują natychmiast do prac na stanowiskach startowych i technicznych. Dlatego też pożądane jest w takich sytuacjach wyposażenie grup rekonesansowych w odpowiedni sprzęt inżynieryjno-saperski. Dowódcy dywizjonów powinni natomiast, gdy będzie to możliwe, powrócić do rejonu wyjściowego w celu kierowania dalszą działalnością bojową podległych pododdziałów.

Dla szybszego i sprawniejszego przeprowadzenia rekonesansu w warunkach ograniczonego czasu celowo jest na przykład przydzielić na pewien czas do dyspozycji dowódcy brygady jeden lub dwa śmigłowce /np. typu Mi-4/. Wówczas w skład grup rekonesansowych mogliby wejść dowódcy dywizjonów, niektórzy oficerowie dowództwa i sztabu brygady oraz niezbędna ilość żołnierzy. Taki sposób rekonesansu pozwala w stosunkowo krótkim czasie rozpoznać nowy rejon ugrupowania brygady, ustalić rozmieszczenie poszczególnych jej elementów, po czym powrócić do rejonu wyjściowego jeszcze przed wymarszem brygady.

Może również zaistnieć taka sytuacja, że brygada artylerii raketowej ORK w ogóle nie będzie musiała dokonywać wyboru i rozpoznania rejonów rozmieszczenia elementów ugru -

powania bojowego lub ograniczy się tylko do niektórych, gdyż pozostałe zostaną jej narzucone przez przełożonego. Wyższe sztaby, planując obronę powietrzną obiektów na obszarze kraju, mogą wcześniej wybrać i rozpoznać, a nawet częściowo lub całkowicie przygotować rejon ugrupowania bojowego brygady. Dotyczy to głównie takich elementów, jak stanowiska ogniowe i techniczne oraz stanowiska dowodzenia. Wypadki takie będą miały miejsce szczególnie w okresie pokoju, chociaż mogą również zaistnieć często i w czasie wojny.

Dowodzenie brygadą w marszu oraz w toku działań bojowych odbywa się na ogólnych zasadach przyjętych w jednostkach artylerii raketowej OPK.

W czasie marszu dowódca brygady znajduje się z reguły na czele kolumny i dowodzi pododdziałami za pomocą krótkich rozkazów /komend, sygnałów/, wydawanych osobiście i przekazywanych przez oficerów sztabu lub oficerów łączności. W wypadku gdy brygada maszeruje po dwóch marszrutach, jedną kolumną może dowodzić dowódca, natomiast drugą - jego zastępca d/s liniowych. Jeśli brygada odbywa marsz kolumnami dywizyjnymi po oddzielnych marszrutach, to wówczas kolumnami tymi dowodzą dowódcy dywizjonów.

W każdym przypadku dowódca brygady powinien utrzymywać w miarę możliwości w czasie marszu łączność ze wszystkimi kolumnami. Łączność w czasie marszu i w rejonach odpoczynków utrzymuje się głównie za pomocą środków ruchomych /motocykle, samochody, ewentualnie śmigłowiec/ oraz przy wykorzystaniu łączności radiowej /radiostacje małej mocy/. Należy dążyć do tego, aby marsz odbywał się bez prowadzenia rozmów i podawania sygnałów przez radio. Pracę środków radiowych powinno się ograniczyć w zasadzie tylko do przekazywania sygnałów o zagrożeniu z powietrza, użyciu broni masowego rażenia itp.

Dowodzenie działaniami bojowymi brygady w osłonie kierunku /obiektu/ realizowane jest przeważnie z zasadniczego lub zapasowego stanowiska dowodzenia brygady. Zawsze należy dążyć do tego aby stanowisko to było jednym z elementów składowych PSD lub było rozwinięte na przykład na bazie PPN lotnictwa myśliwskiego, RLP wojsk radiotechnicznych itp.

W obronie strefowej i strefowo-obiektowej, gdy obok siebie jest ugrupowanych kilka jednostek artylerii rakietowej OPK, celowo jest wysyłać na sąsiednie SD oficerów kierunkowych. Pozwoli to na bezpośredni kontakt oraz sprawne kierowanie działaniami bojowymi w czasie odpierania nalotów. Ponadto umożliwi najbardziej skuteczne realizowanie przedsięwzięć w zakresie współdziałania.

Zabezpieczenie marszu oraz działań bojowych brygady obejmuje szereg przedsięwzięć w zakresie organizacji rozpoznania, obrony powietrznej i naziemnej, maskowania oraz obrony przed środkami masowego rażenia.

Rozpoznanie powinno dostarczyć w określonym czasie wiadomości o nieprzyjacielu powietrznym i naziemnym. W czasie marszu rozpoznaje się nieprzyjaciela powietrznego w zasadzie za pomocą przyrządów optycznych /obserwacji wzrokowej/. Jednocześnie prowadzi się nasłuch za pomocą odbiorników radiowych pracujących w sieci powiadamiania korpusu OPK lub w sieci meldowania oddziałów WRT. Dane o sytuacji powietrznej uwidacznia się na planszetach umieszczonych w samochodach ruchomego SD.

Rozpoznanie radiolokacyjne za pomocą własnych RSWP prowadzi się tylko w rejonach dłuższych odпочыnków /dziennych, nocnych, dobowych/.

Rozpoznanie nieprzyjaciela naziemnego prowadzą obserwatorzy na wszystkich pojazdach, a ponadto brygada może otrzymać o nim dane od przełożonego bądź też od organów OTK.

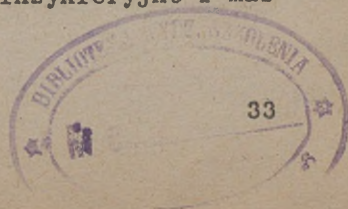
Obronę powietrzną w czasie marszu z zasady brygada organizuje samodzielnie własnymi, ewentualnie przydzielonymi środkami, to jest przeciwlotniczymi karabinami maszynowymi i armatami przeciwlotniczymi małego kalibru. Środki te rozmieszcza w kolumnach pododdziałów. W wypadku ataku powietrznego na maszerującą kolumnę, otwierają one ogień i odpierają atak. W szczególnie wyjątkowych wypadkach na czas odпочынку dziennego /nocnego/ bądź dobowego można wyznaczyć 1 lub 2 dywizjony dyżurne, które rozwijają się w rejonie odпочынку, osiagają gotowość bojową i prowadzą walkę ze środkami napadu powietrznego nieprzyjaciela.

Maszerujące kolumny brygady mogą również być osłaniane przez lotnictwo myśliwskie w ramach ogólnej osłony rejonu korpusu OPK, o czym decyduje dowódca KOPK.

Obronę naziemną w marszu realizuje się poprzez organizowanie ubezpieczeń marszowych /czołowych, bocznych i tylnych/. Niezależnie od tego, każdy pododdział organizuje ubezpieczenie bezpośrednie zarówno w czasie marszu, jak i na postoju. Ubezpieczenia czołowe, boczne i tylne realizowane są poprzez patrole /w składzie po kilku ludzi/ na samochodach, które wysyła się od ochraniających kolumn na odległość bezpośredniej widoczności /1000 - 1500 m i więcej/. W czasie krótkich i długich odpoczynków pododdziały ubezpieczenia zajmują dogodne rubieże, z których ochraniają kolumnę. Ponadto w czasie odpoczynków wystawia się placówki, czujki oraz organizuje patrole i służbę wartowniczą.

Przedsięwzięcia w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia realizuje się przez cały czas trwania marszu, szczególnie uwzględniając okresy przechodzenia kolumn przez miasta, przeprawy, ciąsniny, oraz w czasie przebywania ich w rejonach odpoczynków. Skażone lub zablokowane odcinki marszrut /terenu/ omija się zgodnie ze wskazówkami oddziałów zabezpieczenia ruchu.

Zajęcie nowych rejonów ugrupowania bojowego przez pododdziały brygady odbywa się zgodnie z planem opracowanym wcześniej przez sztab brygady. Sposób ich zajmowania może być różny. Najczęściej jednak, gdy stanowiska startowe zostały zawczasu rozpoznane i wybrane, lecz nieprzygotowane pod względem inżynieryjnym, maszerujące dywizjony ogniowe przybywają w ten rejon i jeśli jest to okres działań bojowych, rozwijają sprzęt w niewielkiej odległości od stanowiska startowego, osiagając gotowość bojową. Następnie obsługi bojowe przystępują do wykonywania prac inżynieryjno-saperskich, a w wypadku nalotów - zwalczają środki napadu powietrznego nieprzyjaciela. Po wykonaniu niezbędnych prac wprowadzają sprzęt bojowy na zasadnicze stanowiska startowe, osiagając gotowość bojową, prowadząc w dalszym ciągu prace inżynieryjne i maskownicze.

W wypadku gdy stanowiska są przygotowane pod względem inżynieryjnym, pododdziały brygady zajmują je bezpośrednio z marszu, rozwijają sprzęt i osiagają gotowość bojową.

Może również zaistnieć taka sytuacja, że stanowiska startowe i techniczne zostały rozpoznane przez grupy rekonesansowe, lecz dowódcy pododdziałów nie zdążą powrócić do rejonu wyjściowego. Wówczas maszerujące pododdziały zatrzymują się w rejonie ostatniego postoju /odpoczynku/, gdzie spotykają je dowódcy, którzy stawiają im zadania, po czym zajmują ugrupowanie bojowe.

Brygada artylerii raketowej OPK ma ograniczone możliwości w zakresie wykonywania prac inżynieryjno-saperskich, które wymagają zaangażowania znacznej ilości sił i środków oraz zużycia dużej ilości środków materiałowo-technicznych. Dlatego też z wydatną pomocą mogą jej przyjść miejscowe pododdziały wojsk OTK oraz jednostki specjalne /saperskie, inżynieryjno-budowlane, drogowe itp/, rozlokowane w danym rejonie.

Obok tych pokrótce omówionych zasadniczych przedsięwzięć, które dowódca brygady musi jednocześnie rozwiązać i zrealizować podczas organizacji marszu oraz przyszłych działań bojowych, istnieje również wiele innych ważnych zagadnień, których nie sposób pominąć, jeśli się chce wypracować w pełni uzasadnioną decyzję. Wypracowując powyższą decyzję, dowódca powinien w maksymalnym stopniu korzystać z pomocy sztabu oraz swych pomocników. Własne uwagi i wnioski-skonfrontowane z propozycjami i meldunkami innych oficerów specjalistów - umożliwią mu powzięcie właściwej decyzji.

Dowódca i sztab powinni w pracy swojej stosować takie metody, które w danej sytuacji okażą się najlepsze i najskuteczniejsze. Należy również mieć na uwadze i widzieć możliwość, a nawet konieczność stosowania w uzasadnionych przypadkach w organizacji marszu i działań, a szczególnie w planowaniu poszczególnych zamierzeń - wszelkich ulepszeń /w tym także metod matematycznych/ usprawniających pracę dowódcy i sztabu.

Szczególnie w planowaniu marszu na dużą odległość, w warunkach gdy marsz jednostki artylerii raketowej OPK odbywa się po kilku marszrutach oraz gdy występują inne, trudne i skomplikowane sytuacje - istnieje możliwość wykorzystania na przykład metody PERT, pozwalającej ustalić czynności krytyczne, wpływające na terminy realizacji danego zamierzenia. Znajomość tych czynności, tak zwanych "wąskich gardeł", pozwala wcześniej je przewidzieć i zapobiegać im, co w konsekwencji usprawnia proces realizacji całego przedsięwzięcia.

W dalszej części niniejszego materiału przedstawiono założenie do ćwiczenia na mapach na temat "Marsz brygady artylerii raketowej OPK na dużą odległość oraz organizacja działań bojowych brygady w obronie strefowo-obiektowej".

W ćwiczeniu tym przyjęto następujące warunki:

- a/ Ćwiczenie odbywa się w początkowym okresie wojny, bez użycia broni jądrowej. "Zachodni", uzyskując powodzenie, w czwartym dniu wojny opanowują część terytorium NRD na głębokość około 80-100 km. Na rubieży tej natarcie nieprzyjaciela zostało zatrzymane.
- b/ Północno-zachodniej części PRL broni przed rozpoznaniem i uderzeniami środków napadu powietrznego nieprzyjaciela 4 korpus OPK, skupiając główny wysiłek na obronie północno-zachodniego i zachodniego kierunku operacyjno - powietrznego oraz obiektów GDAŃSK-GDYNIA, BYDGOSZCZ, SZCZECIN i KOŁOBRZEG.
- c/ W przeddzień wybuchu wojny dowódca 4 KOPK otrzymał od dowódcy wojsk OPK zadanie stworzenia ciągłej strefy ognia artylerii raketowej OPK na rubieży rz. WISŁA w oparciu o ugrupowanie 19 DAR OPK osłaniającej GDAŃSK-GDYNIA oraz 76 par OPK osłaniającej POZNAŃ w celu osłony północno-zachodniego i zachodniego kierunku operacyjno-powietrznego oraz okružnej osłony obiektów BYDGOSZCZ, FORDON oraz SOLEC KUJAWSKI.
- d/ Zadanie powyższe otrzymuje 123 BAR OPK /ćwicząca/, mająca w swym składzie pięć dywizjonów ogniowych /zestawy S-75M/

oraz jeden dwupotokowy dywizjon techniczny. Brygada została świeżo sformowana i przeszkolona, a następnie ześrodkowana w rejonie - patrz załącznik nr 2 do założenia.

e/ Dowódca 123 BAR OPK otrzymuje zadanie w rejonie ześrodkowania o 18.00 1.3. Po wypracowaniu decyzji i przeprowadzeniu rekonesansu melduje swą decyzję szefowi artylerii 4 KOPK na PSD w rejonie płn BYDGOSZCZ o 11.00 2.3. W nocy z 2/3.3 brygada przesuwa się własnym i częściowo przydzielonym transportem w dwóch rzutach po jednej marszrucie z rejonu ześrodkowania do rejonu przyszłego ugrupowania bojowego.

Gotowość bojowa brygady do działań całością sił i środków - 6.00 4.3.

f/ Dowodzenie brygadą realizowane jest z PSD rozwiniętego na bazie GP 43 sbrt w rejonie m. STRONNO /płn BYDGOSZCZ/.

Z A Ł O Ż E N I E

do tematu: „Marsz brygady artylerii raketowej OPK na dużą odległość oraz organizacja działań bojowych w obronie strefowo-obiektowej”

Mapy: 1:200 000 N-33-XXIV, XXX
N-34-XIX, XX, XXI, XXV, XXVI.

I. Sytuacja ogólna

1. O świcie 1.3 "Zachodni" rozpoczęli działania wojenne, przekraczając na wielu odcinkach granice państwowe NRD i CZECHOSŁOWACJI. Doszło do zaciętych bitew granicznych między silnymi zgrupowaniami wojsk "Zachodnich" i "Wschodnich". Na kierunku HAMBURG, PARCHIM, BYDGOSZCZ działania zaczepne prowadzi Grupa Armii "Północ", wspierana przez 2 PTSP^{x/}

Równocześnie z działaniami na lądzie lotnictwo "Zachodnich" dokonało w godzinach 6.00-9.00 zmasowanego nalotu na obszar PRL. Nalot wykonany został na szerokim froncie z kierunku północno-zachodniego. W nalocie tym wzięło udział lotnictwo taktyczne. Obiektami uderzeń w rejonie 4 KOPK były porty i bazy morskie: ŚWINOUJŚCIE, GDYNIA, KOŁOBZEG; węzły kolejowe i drogowe: BYDGOSZCZ, PILA, STARGARD SZCZECIŃSKI i GORZÓW WLKP., mosty na rzece WISŁA w m. TCZEW, GRUDZIĄDZ, FORDON oraz na rz. ODRA w m. SZCZECIN i SCHWEDT.

Grupy uderzeniowe lotnictwa leciały pod silną osłoną podgrup osłony - zarówno na czele, jak i za grupami uderzeniowymi. Nieprzyjaciel powodował silne zakłócenia aktywne i pasywne. W godzinach 7.00-7.30 cztery grupy lotnictwa po 8-15 samolotów wykonały uderzenia na węzły kolejowo-drogowe OLSZTYN, ELK i BIAŁYSTOK. Stwierdzono następujące typy samolotów: F-101, F-105D i F-4C.

x/ Skład i bazowanie lotnictwa oraz sił lądowych państw NATO przyjęto zgodnie z aktualnie obowiązującymi materiałami Zarządu II Sztabu Generalnego.

2. Wojska osłonowe "Wschodnich" prowadzą w strefie nadgranicznej NRD ciężkie walki z przeważającymi siłami "Zachodnich", starając się powstrzymać ich natarcie. Równocześnie przegrupowuje się pośpiesznie z głębi obszaru kraju w kierunku linii frontu świeże związki operacyjne i taktyczne.
3. Wojska obrony powietrznej kraju PRL prowadzą działania bojowe zgodnie ze swoimi planami działań, uniemożliwiając nieprzyjacielowi prowadzenie rozpoznania i wykonywanie uderzeń na obiekty obszaru kraju.

Na bazie istniejących jednostek OPK organizowane są dodatkowe obsługi bojowe. Organizuje się i włącza do systemu OPK nowe oddziały i związki taktyczne artylerii rakietowej OPK.

II. Sytuacja szczegółowa

W dniu 1.3 o 18.00 przybył do sztabu 123 BAR OPK /ówi - czącej/ w rejonie pñ.-wsch. KOLNO /2060/ zastępca szefa artylerii OPK, który wręczył dowódcy brygady wyciąg z rozkazu dowódcy wojsk OPK.

Z rozkazu tego oraz innych danych wiadomo:

1. Północno-zachodniej części PRL broni 1 korpus OPK w składzie: 13, 14, 44 i 43 plm OPK, 10 i 19 DAR OPK, 123 BAR OPK, 84 mieszany pa OPK, 85, 86 i 87 pa OPK mk oraz 1 prt, 42 i 43 sbrt, skupiając główny wysiłek na obronie północno-zachodniego i zachodniego kierunku operacyjno-powietrznego oraz obiektów GDAŃSK-GDYNIA, BYDGOSZCZ, SZCZECIN i KOŁOBRZEG.
2. 123 BAR OPK współdziałając z 87 pa OPK mk, ma bronić przed rozpoznaniem i uderzeniem środków napadu powietrznego nieprzyjaciela węzła komunikacyjnego i ośrodka przemysłowego BYDGOSZCZ oraz mostów i przepraw na rz. WISŁA w m. FORDON i SOLEC KUJAWSKI. Ponadto współdziałając z 19 DAR OPK i 76 par OPK - bronić północno-zachodniego kierunku operacyjno-powietrznego wyprowadzającego lotnictwo przeciwnika w głąb obszaru kraju PRL. W tym celu wykorzystując własny i przydzielony transport kołowy w nocy z 2 na

3.4 przegrupować brygadę do nakazanego rejonu po marszrucie :
MYSZYŃCIEC, WIELBARK, NIDZICA, LIDZBARK, BRODNICA, KOWALEWO ,
TORUŃ, BYDGOSZCZ.

3. Gotowość bojowa brygady do działań w nowym rejonie-6.00 4.3.
Do czasu osiągnięcia gotowości bojowej mieć na stanowiskach
startowych po 1 jo PRK.

Decyzję co do marszu oraz działań w nowym rejonie meldować
o 11.00 2.3 na PSD w m. STRONNO /0804/.

Brygadę przegrupować w nowy rejon w porze nocnej z 3 na 4.3.

4. 19 DAR OPK broni portów i baz morskich GDAŃSK-GDYŃIA, skupia-
jąc główny wysiłek osłony na kierunku północno - zachodnim .
Najbliższe stanowisko startowe 5 doar /zestaw S-75 "WOLCHOW"/
- w rejonie 5 km wsch STARGARD GDAŃSKI. 76 par OPK /5 KOPK/
broni ważnego węzła komunikacyjnego i ośrodka przemysłowego
POZNAŃ, skupiając główny wysiłek osłony na kierunku zachod -
nim i północno - zachodnim. Najbliższe stanowisko startowe
1 doar /zestaw SA-75 M "DZWINA"/ - w rejonie 10 km płu- wsch
WĄGROWIEC.

85 pa OPK broni węzła kolejowo-drogowego oraz mostów na rz.
WISŁA w m. GRUDZIĄDZ, skupiając główny wysiłek osłony na
kierunku północno - zachodnim i zachodnim.

86 pa OPK mk broni węzła kolejowo-drogowego oraz mostów na
rz. WISŁA w m. TORUŃ, skupiając główny wysiłek osłony na kie-
runku północno-zachodnim i zachodnim.

87 pa OPK mk broni mostów kolejowo-drogowych w m. FORDON ,
skupiając główny wysiłek osłony na kierunku północno-zachod-
nim.

5. 46 plm OPK bazuje na lotnisku pld - wsch CZŁUCHÓW.

Strefa dyżurowania pułku nr 2 w rejonie: BOBOLICE, POŁCZYŃ -
ZDRÓJ, ZŁOCIEŃCIEC, SZCZECINEK.

Strefa krótkotrwałego wyczekiwania nr 1 - w rejonie CZERSK.

Strefa krótkotrwałego wyczekiwania nr 2 - w rejonie WALCZ.

6. 43 sbrt zabezpiecza ciągłe radiolokacyjne pole wykrywania i
naprowadzania od wysokości 300 m w rejonie: ELBLĄG, SZCZECIŃ -
NEK, OBORNIKI, WŁOCŁAWEK. Główny posterunek sbrt - w rejonie
m. STRONNO /0804/.

7. Dowodzenie 123 BAR OPK - z PSD rozwiniętego na bazie głównego posterunku 43 sbrt. Odpowiedzialny na PSD za przydział celów powietrznych do niszczenia jest dowódca PSD.
8. SD 4 KOPK - m. SZCZECINEK.
9. Meldunki przedstawiać:
 - o rozpoczęciu i zakończeniu marszu - za pomocą technicznych środków łączności;
 - o zajęciu ugrupowania bojowego i osiągnięciu gotowości bojowej - pisemnie;
 - okresowe - codziennie o 20.00 z sytuacją do 19.00 - za pomocą technicznych środków łączności.

III. Dane informacyjne

1. 123 BAR OPK w składzie pięciu dywizjonów ogniowych /zestawy S-75 M/ oraz jednego dwupotokowego dywizjonu technicznego została świeżo zorganizowana z pododdziałów, w których składzie jest część obsługa funkcyjnych przeszkolonych w istniejących jednostkach artylerii raketowej OPK, zaś pozostałe powołano z rezerwy. Część kadry specjalistycznej przybyła do brygady z Ośrodka Szkolenia Rakietowego oraz z innych jednostek, pozostałą powołano z rezerwy. Skład bojowy 123 BAR OPK podano w załączniku nr 1.
2. Pododdziały brygady zakończyły przeszkolenie oraz odbyły strzelania szkolne. Całość sił i środków brygady pozostaje do dyspozycji dowódcy wojsk OPK i jest ześrodkowana w rejonie - jak w załączniku nr 2.
3. W chwili obecnej pododdziały brygady kończą przyjmowanie i sprawdzanie sprzętu rakietowego w rejonach ześrodkowania. Całkowite zakończenie prac przewiduje się na 14.00 2.3. Sprzęt bojowy dywizjonów jest rozwinięty.
4. Do godzin wieczornych 1.3 123 BAR OPK zostaną czasowo przydzielone środki ciągu kołowe i gąsienicowe w celu uzupełnienia brakującego transportu w dwóch dywizjonach ogniowych. Przydzielone środki ciągu wraz z kierowcami przybędą do rejonu ześrodkowania brygady. Pozostałe trzy dywizjony

ogniowe, którym nie przydziela się środków ciągu, przewożą sprzęt nie zabrany w pierwszym rzucie w następnej kolejności. Dowódca 123 BAR OPK podczas meldowania decyzji proponuje sposób i czas powrotu środków ciągu tych dywizjonów oraz czas przewozu pozostawionego sprzętu.

5. W rejonie ześrodkowania dywizjony ogniowe posiadają po trzy rakiety każdy. Dywizjon techniczny rakiet nie posiada.

6. W składnicy PRK w rejonie m. PRZECIŃOWO /2024/ znajduje się 90 sztuk rakiet w opakowaniu /w gotowości G-1G/ z następującymi numerami heterodyn:

- FR-2 nr 2 - 30 szt.;

- FR-2 nr 4 - 20 szt.

O 6.00 3.3 na stację kolejową EMILIANOWO /8404/ przybędzie transport rakiet: 60 szt. PRK oraz RMN z następującymi heterodynami:

- RF-2 nr 6 - 30 szt.;

- RF-2 nr 8 - 30 szt.

Następny transport rakiet przewidywany jest w godzinach nocnych z 3 na 4.3. Rozładowanie rakiet powinno nastąpić natychmiast po przybyciu transportu.

7. 123 BAR OPK po opuszczeniu rejonu ześrodkowania czołem kolumny sił głównych przekracza punkt wyjściowy - most na rz. PISA /1352/ o 17.00 2.3. Istnieje możliwość przemarszu jednego pododdziału /około 70 pojazdów/ po nakazanej marszrucie już od 14.00 2.3.

8. Regulację ruchu na całej trasie długości marszruty organizują wojska OTK.

9. Rozpoznanie marszruty i ubezpieczenie bezpośrednie brygada organizuje samodzielnie.

10. Obronę powietrzną w czasie formowania kolumn i podczas marszu zapewnia lotnictwo myśliwskie 2 i 4 KOPK.

11. Dywizjony ogniowe 123 BAR OPK otrzymały po 12 stojaków do przechowywania zmontowanych rakiet oraz komplet urządzeń polowych do ich montażu i uzbrojenia.

12. Rozmieszczenie składnic i warsztatów naprawczych:
- składnica PRK - m. PRZECHOWO /2024/;
 - składnica RMN - zach SIEKATOWO /2404/;
 - składnica artylerii raketowej OPK - SĘPÓLNO KRAJEŃS - KIE /2868/;
 - warsztaty naprawcze 123 BAR OPK - pln BIAŁE BŁOTA/8892/.
13. Mosty znajdujące się na marszrucie na rzekach PISA, OMULEW i DRWECA są przygotowane pod obciążenie 30-50 ton.
14. Łączność przewodową w nowym rejonie ugrupowania bojowego 123 BAR OPK organizuje wydział łączności 4 korpusu OPK. Szef łączności brygady przedstawi propozycje łączności przewodowej i radiowej oraz potrzeby sił i środków łączności.
15. Orientacyjna prognoza pogody na okres 1-6.3: zachmurzenie zmienne do 4-6/10 o dolnej podstawie chmur 700-1000m. Wiatr zachodni o prędkości 3-9 m/sek., w porywach - do 12 m/sek. Temperatura w dzień - do 10°C. Świt - 6.00, zmrok - 17.30.

IV. Sytuacja tyłowa 123 BAR OPK

I.

1. Tyły brygady oraz pododdziałów ogniowych i technicznych do 18.00 1.3. znajdują się w rejonach ześrodkowania - patrz załącznik 2.
2. Ukompletowanie tyłów:
 - stanu osobowego - 98%;
 - transportu samochodowego - 97%;
 - współczynnik sprawności technicznej pojazdów mechanicznych - 0,95%.
3. 123 BAR OPK czerpie środki materiałowe, potrzebne w celu zaspokojenia bieżących potrzeb, z magazynów istniejących w okresie pokoju.

II.

Kwatermistrzowi brygady z otrzymanego zarządzenia szefa zaopatrzenia 4 KOPK wiadomo:

1. W dniu 2 na 3.3 123 BAR OPK przegrupowuje swoje siły w nowy rejon, gdzie ma zorganizować osłonę nakazanych obiektów.
2. Tyły brygady zabezpieczają pod względem materiałowym przegrupowanie, rozwinięcie oraz działania bojowe brygady w nowym rejonie osłony.
3. W nowym rejonie osłony uzupełnić posiadane zapasy środków materiałowych do wysokości:
 - amunicji strzeleckiej - 1,5 jo;
 - mps - 2,0 ja;
 - żywności - 10 rdz.
4. Zgodnie z zarządzeniem kwatermistrza POW, zaopatrywanie 123 BAR OPK realizowane będzie od dnia 3.3 z następujących źródeł:
 - amunicja strzelecka - z okręgowego składu m. SZUBIN;
 - mps - ze składu rezerw państwowych m. BYDGOSZCZ;
 - mięso i przetwory mięsne - z magazynów w m. GRUDZIĄDZ;
 - chleb - z piekarni PZGS "Samopomoc Chłopska";
 - ziemniaki i jarzyny - z PGR m. KORONOWO /1296/ i m. ZIELONKI /8496/;
 - pozostałe środki zaopatrzenia intendenckiego - z okręgowej składnicy nr 2 m. BYDGOSZCZ;
 - środki sanitarne i medyczne - ze składnicy OTK m. SOLEC KUJAWSKI.Rozliczenia z pobranych środków materiałowych będą dokonywane za pomocą przekazów czekowych. Czas pobierania środków należy uzgodnić z kierownikami składnic i punktów zaopatrywania. Dowóz środków materiałowych i transportem samochodowym brygady.
5. Rannych i chorych należy ewakuować do szpitali w m. BYDGOSZCZ i GRUDZIĄDZ.
6. Ewakuacja techniczna:
 - samochodów - do bazy remontowej m. GRUDZIĄDZ;
 - uzbrojenia i sprzętu technicznego - do centralnej bazy remontowej w m. NAKŁO;

- pozostałego sprzętu i urządzeń intendenckich - do warsztatów remontowych przy składnicy okręgowej BYDGOSZCZ.

V. Sytuacja inżynierska 123 BAR OPK

Na podstawie danych sytuacji inżynierskiej o 18.00 1.3. szefowi saperów 123 BAR OPK wiadomo:

1. Pluton saperów brygady ma w swoim składzie:

- drużynę maszyn ziemnych - 8 ludzi;
- drużynę maskowania - 5 ludzi;
- koparkę uniwersalną E-255;
- 5 spycharek D-159;
- 2 równiarki samobieżne;
- 5 przyczep transportowych /treilerów/ z ciągnikami;
- 10 pił spalnowych;
- 2 pługi śnieżne /przyczepne/.

2. Istniejące na marszrucie mosty i przepusty mają nośność nie mniejszą niż 30 ton. Wysokość wiaduktów nad drogami - od 3,3 m do 4,0 m.

3. W celu zapewnienia wykonania zadania 123 BAR OPK otrzy - muje:

- min przeciw plechocie PMD - 4 000 szt.;
- min przeciw plechocie POMZ-2M - 1 800 szt.;
- min sygnalizacyjnych - 400 szt.;
- elementów schronów typu lekkiego /KWS-A/ - 25 kompl.;
- elementów schronów przedpiersiowych - 20 "
- materiału wybuchowego /z zapalnikami/ - 1,5 tony;
- zapór mało widocznych /ZMW/ - 300 pak.;
- świrdrów do prac ziemnych - 20 szt.;
- studni płytkorurowych - 5 kompl.;
- filtrów do oczyszczania wody /UNF-30/ - 20 kompl.;
- filtrów do oczyszczania wody /F-30/ - 3 kompl.

Wyżej wymienione środki będą do odebrania według rozdzielnika w składnicy sprzętu inżynierskiego w m. ŻNIN w dniu 2.2.

4. Gotowość najważniejszych prac inżynierskich pierwszej kolejności w nowym rejonie osłony - 5.00 4.3.

II.

1. W wytycznych dotyczących przygotowania danych do decyzji dowódca brygady polecił szefowi saperów zwrócić szczególną uwagę na następujące zagadnienia:
 - organizację drogowo-mostowego zabezpieczenia przegrupowania brygady;
 - możliwości i stopień rozbudowy inżynierskiej rejonów stanowisk startowych i technicznych;
 - możliwości organizacji bezpośredniej obrony stanowisk startowych i technicznych przy użyciu posiadanych środków inżynierskich.
2. Teren w rejonie przewidywanych prac jest głównie piasz - czysto-gliniasty. Posiada dobrze rozbudowany system melioracyjny i odwadniający. W rejonach przewidywanych stanowisk startowych poszczególnych dywizjonów, można wyko - rzystać naturalne ukrycia dla około 30% stanu posiadanych ciągników i samochodów.
3. Drożnia w rejonie osłanianych obiektów jest rozbudowana dobrze i zapewnia dogodny dojazd do rejonów stanowisk startowych.
4. Materiały niezbędne do budowy stanowisk pobierać ze skła - dów nadleśnictwa: KORONOWO, NAKŁO, SZUBIN, SOLEC KUJAWSKI.
5. Pobliskie wioski i osiedla posiadają studnie cembrowane o wystarczających zasobach wody. Poziom wód gruntowych w terenie dochodzi średnio do 1,5 - 8 m.
6. Jest możliwość otrzymania na miejscu pomocy w postaci si - ły roboczej i maszyn do prac ziemnych, będących w dyspo - zycji organów OTK. Zakres i terminy pomocy należy uzgod - nić z szefem sztabu wojewódzkiego OTK w m. BYDGOSZCZ.

VI. Praca do wykonania

1. Za dowódcę 123 BAR OPK podjąć decyzję o marszu brygady z rejonu ześrodkowania do nowego rejonu ugrupowania brygady.
2. Opracować graficznie na mapie plan marszu brygady, poka - zując w nim jednocześnie ugrupowanie marszowe kolumny

/z rozbićciem na pojazdy/ jednego dywizjonu ogniowego i dy -
wizjonu technicznego.

3. Powziąć decyzję co do ugrupowania, osiągnięcia gotowości bo-
jowej i prowadzenia działań w nowym rejonie.

Załączniki:

nr 1 - Skład bojowy 123 BAR OPK /bez dodatkowo przydzielo -
nych środków ciągu/.

nr 2 - Położenie 123 BAR OPK o godz. 18.00 1.3.

Wyk. w 500 egz.

Egz. nr 1-500-Bibl. Tajna

Wyk. ppłk dypl. M. TORUŃ i ppłk dypl. T. OLEJNIK

Druk JD, dn. 5. VIII. 1968 r.

nr ks. 01201/02041/WW.

brudn. nr 9/0482/68.

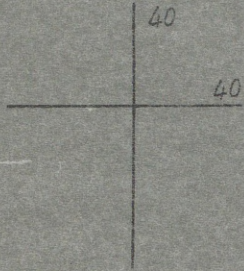
Kor. A.J.

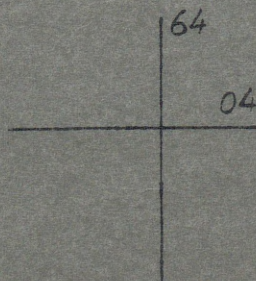
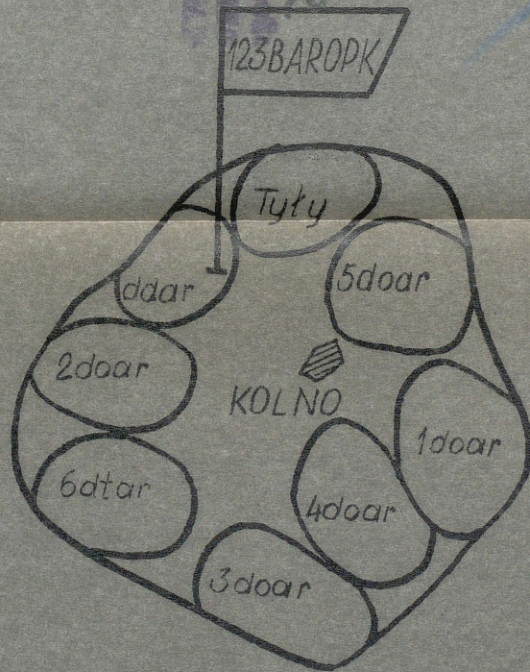
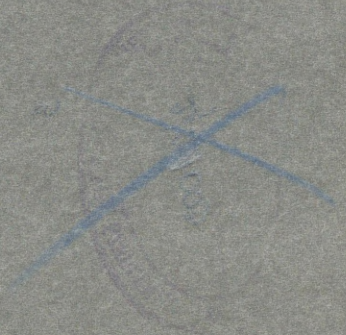
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KADRE SZTABU GŁÓWNEGO
gen. broni K. Świerczewski
036876

TAJNE
Egz. Nr.
Poz. Ks. 02044/WW

Dołożenie 123BAROPK o 18.00 1.3

123BAROPK
18.00 1.3

SZKIC OBRONY NAZIEMNEJ LOTNISKA TARNOWO

Mapa 1:25 000

LEGENDA

- przypuszczalny kierunek zagrożenia
- granice rejonów obrony
- punkty oporu
- patrole stałe

WYKONANO w 500 egz.